Vuoden 2024 laki ...

tiettyjen toisiinsa liittyvien säädösten muuttamisesta elintarvikkeiden pelastamisen tehostamiseksi

…

2. Elintarvikeketjusta ja sen virallisesta valvonnasta vuonna 2008 annetun lain XLVI muuttaminen

2 §

Lisätään elintarvikeketjusta ja sen virallisesta valvonnasta vuonna 2008 annetun lain XLVI, jäljempänä ’vuoden 2008 laki XLVI’, 15 §:ään 2c–2f momentti seuraavasti:

”(2c) Ministerin asetuksessa määritettyjä elintarvikkeita, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia, ei saa saattaa markkinoille elintarvikkeina alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä, 2d ja 2e momentissa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta.

(2d) Ministerin asetuksessa määritettyjä elintarvikkeita, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia, voidaan asettaa saataville markkinoilla maksutta alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä edellyttäen, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 liitteessä II olevan V luvun a kohdan vaatimuksia noudatetaan.

(2e) Hallitus voi elintarviketurvallisuuteen, elintarvikkeiden toimitusvarmuuteen ja kuluttajansuojaan liittyvissä asioissa antaa asetuksella säännöksiä sellaisten ministerin asetuksella määritettyjen elintarvikkeiden markkinoille saattamisesta, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia. Näitä sääntöjä sovelletaan kyseisten elintarvikkeiden kaupan pitämiseen elintarvikkeena alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä.

(2f) Jotta tuote voidaan asettaa saataville markkinoilla maksutta 2d momentin mukaisesti, tuotteen markkinoille saattavalla henkilöllä on oltava FELIR-tunniste.”

3 §

(1) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

”(1) Elintarvikejätteen syntymisen ehkäisemiseksi ja elintarvikkeiden entistä tehokkaammaksi jakelemiseksi niitä tarvitseville elinkeinonharjoittajat, jotka harjoittavat kaupankäynnistä annetussa laissa tarkoitettua tukkukauppaa, ja elintarvikkeiden vähittäismyyjät, jotka myyvät kaupankäynnistä annetussa laissa tarkoitettuja nopeasti liikkuvia kulutustavaroita ja joiden edeltävän kalenterivuoden nettoliikevaihto elintarvikelain 47/B §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan osalta oli yli 100 miljardia Unkarin forinttia (pois lukien valmisteverot ja terveysperusteiset tuoteverot), jäljempänä yhdessä ’tarjoajat’, noudattavat niiden hallussa kaupallisia tarkoituksia varten olevien (ministerin asetuksessa määritettyjen) elintarvikkeiden osalta seuraavia säännöksiä:
a) kun kyseessä ovat markkinoille saatettavat elintarvikkeet, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia, niiden velvollisuutena on vähintään 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä

b) kun kyseessä ovat muut kuin a kohdassa tarkoitetut elintarvikkeet, niillä on oikeus tarjota elintarviketta elintarvikkeiden pelastamiseen ÉMK:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti osallistuvalle välittäjälle, joka on rekisteröitävä elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan. Tähän elintarvikkeiden tarjoamiseen olisi käytettävä tietoteknistä järjestelmää, jonka ylläpitäjä on elintarvikkeiden pelastamiseen keskittyvä voittoa tavoittelematon keskus Élelmiszermentő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, jäljempänä ’ÉMK’.

(2) Tarjoajan on aloitettava rekisteröinti elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan 4 momentin b kohdan mukaisesti antamalla 5 momentin b kohdassa tarkoitetut tiedot, ja ÉMK:n kanssa tehdyn sopimuksen nojalla elintarvikkeiden pelastamiseen osallistuvan välittäjän on tehtävä tämä antamalla 5 momentin b kohdassa tarkoitetut tiedot. ÉMK antaa rekisteröinnistä sähköisen todistuksen ja toimittaa sen tarjoajalle ja välittäjälle.”

(2) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 2a momentti ja lisätään 38/H §:ään 2b momentti seuraavasti:

”(2a) Välittäjä voi toimittaa vastaanotetut elintarvikkeet ainoastaan niitä tarvitseville, ja tämä on tehtävä veloituksetta.

(2b) Tarjoaja voi saattaa markkinoille elintarvikkeita, joita se on tarjonnut elintarvikkeiden pelastamista koskevan tietokannan kautta, mutta joita ei ole kirjattu pelastettavaksi hallituksen asetuksessa säädettyyn määräaikaan mennessä, 15 §:n 2a ja 2d momentin mukaisesti.”

(2) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 4 momentin b–d kohta seuraavasti:

(Ruoan pelastamiseen liittyviä viranomaistehtäviä hoitaessaan ÉMK)

”*b)* ylläpitää tietoteknistä järjestelmää ja tietotekniseen järjestelmään liittyvää sähköistä rekisteriä, jäljempänä ’elintarvikkeiden pelastamista koskeva tietokanta’, johon kirjataan yksityiskohtaiset tiedot seuraavista:
ba) elintarvikkeen tarjoaja;
bb) välittäjä;
bc) tarjotut ja tietokantaan kirjatut elintarvikkeet; ja
bd) käyttäjä,
jäljempänä olevan 5 momentin mukaisesti,

c) valvoo, että velvoitetta toimittaa tiedot elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan noudatetaan,

d) valvoo tarjoajien elintarvikejätteen vähentämistä koskevia suunnitelmia ja esittää niihin muutoksia,”

(3) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 4 momentin f kohta seuraavasti:

(Ruoan pelastamiseen liittyviä viranomaistehtäviä hoitaessaan ÉMK)

”*f)* laatii yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti tarjoajat tarjoavat elintarvikkeita,”

(4) Lisätään vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 4 momenttiin i kohta seuraavasti:

(Ruoan pelastamiseen liittyviä viranomaistehtäviä hoitaessaan ÉMK)

”*i)* tekee yhteistyötä elintarvikeketjun tarkastuselinten ja Unkarin vero- ja tulliviranomaisen kanssa, ja sillä on valtuudet käynnistää virallisia menettelyjä.”

(5) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/H §:n 5 momentti ja lisätään 38/H §:ään 6–8 momentti seuraavasti:

”(5) Elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan on sisällyttävä seuraavat tiedot:
a) seuraavat tiedot tarjoajasta:
aa) nimi;
ab) toimipaikka;
ac) yrityksen rekisteröintinumero;
ad) veronumero;
ae) kunkin toimipisteen/liiketilan osoite;
af) FELIR-tunniste;
b) seuraavat tiedot välittäjästä:
ba) nimi;
bb) toimipaikka;
bc) organisaation rekisteröintinumero;
bd) veronumero;
c) seuraavat tiedot tarjotusta ja kirjatusta elintarvikkeesta:
ca) viivakoodi;
cb) nimi tai nimike;
cc) yksikköpakkaus;
cd) yksikköpaino;
ce) yksikkökoko;
cf) erityiset kuljetus- ja säilytysolosuhteet;
cg) tuoteluokka;
ch) kappalemäärä/tuotemäärä;
ci) vähimmäissäilyvyysaika;
cj) viimeinen käyttöpäivä;
ck) LOT-tunnus;
cl) yleinen kokoluokka;
cm) kirjanpitoarvo;
d) seuraavat tiedot logistiikasta:
da) edellä a kohdan ae alakohdassa tarkoitetun paikan maantieteelliset saavutettavuustiedot;
db) tarjotun elintarvikkeen toimituspaikka;
dc) tarjotun elintarvikkeen toimituspäivä;
dd) tarjotun elintarvikkeen jakelusta vastaavan henkilön puhelinnumero;
e) seuraavat tiedot käyttäjästä:
ea) nimi;
eb) ikä
ec) osoite;
ed) sähköpostiosoite;
ee) puhelinnumero.

(6) Välittäjä voi rekisteröidä elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan sopimuksen, joka on tehty tarjoajan kanssa elintarvikkeiden tarjoamisen yhteydessä.

(7) Elintarvikkeiden tarjoajan ja välittäjän on ilmoitettava elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan kaikista rekisteröintiprosessin aikana annettujen tietojen muutoksista kahdeksan päivän kuluessa muutoksen tapahtumisesta.

(8) ÉMK:lla on lakisääteisten tehtäviensä toteuttamisen yhteydessä ja elintarviketurvallisuuden ja käyttäjälle tehtävien elintarvikkeiden toimitusten valvomiseksi sekä elintarvikkeiden jakelua koskevien tietojen antamiseksi oikeus käsitellä 5 momentin e kohdassa tarkoitettuja tietoja siitä lähtien, kun tiedot rekisteröidään elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan, siihen asti, että käyttäjä peruuttaa suostumuksensa, mutta kuitenkin enintään kolmen vuoden ajan, minkä jälkeen tiedot on poistettava rekisteristä.”

4 §

(1) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/I §:n 1 momentti seuraavasti:

”(1) Tarjoajan velvollisuutena on
a) laatia elintarvikejätteen vähentämistä koskeva suunnitelma ja toimittaa se ÉMK:lle,
b) toteuttaa elintarvikkeiden pelastamiseen liittyviä toimia elintarvikejätteen vähentämistä koskevan suunnitelman mukaisesti ja
c) nimittää elintarvikkeiden pelastamisesta vastaava henkilö koordinoimaan elintarvikkeiden pelastamiseen liittyviä toimia.”

(2) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 38/I §:n 2 momentin a kohta seuraavasti:

(Elintarvikejätteen vähentämistä koskeva suunnitelma sisältää)

”*a)* sen elintarvikejätteen määrän, joka syntyy tukkukauppaa harjoittavan elinkeinonharjoittajan ja elintarvikkeiden vähittäismyyjän toiminnasta,”

5 §

Lisätään vuoden 2008 lakiin XLVI 38/J § seuraavasti:

”38/J § (1) Elintarvikkeiden toimittaminen ÉMK:n ylläpitämän elintarvikkeiden pelastamista koskevan tietokannan avulla organisaatiolle, joka on rekisteröity ÉMK:n ylläpitämään elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan, on tehtävä maksutta, ja toimittaminen on katsottava arvonlisäverotuksessa lahjoitukseksi, jos lahjoittajalla on ÉMK:n antama todistus tai – jos ÉMK ja lahjansaaja ovat sopineet asiasta erillisellä sopimuksella – lahjoittajalla on ÉMK:n toimittamien tietojen perusteella laadittu lahjansaajan antama todistus; todistuksessa on oltava ÉMK:n nimi, lahjoittaja ja lahjansaaja, kummankin toimipaikat ja veronumerot, tieto elintarvikkeen toimittamisesta elintarvikkeen pelastamiseksi sekä elintarvikkeen toimituspäivä.

(2) Jos 38/H §:n 1 momentin a kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, elintarvikkeiden toimitus katsotaan arvonlisäverotuksessa yksinomaan 1 momentissa tarkoitetuksi lahjoitukseksi.”

6 §

Lisätään vuoden 2008 lain XLVI 62 §:n 1 momenttiin h kohta seuraavasti:

(Elintarviketarkastukseen perustuva sakko määrätään, jos)

”*h)* edellä 15 §:n 2d momentissa tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta elintarvikkeita, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia, saatetaan markkinoille alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä”
.

7 §

Lisätään vuoden 2008 lain XLVI 63/B §:ään 1a momentti seuraavasti:

”(1a) ÉMK:n on ensimmäisellä kerralla varoitettava tarjoajaa, jos tiedot toimitetaan elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan myöhässä tai virheellisesti tai niitä ei toimiteta lainkaan. Jos tarjoaja jättää tiedot toistuvasti toimittamatta, ÉMK:n on käynnistettävä elintarvikeketjun valvontaelimen kanssa menettelyt elintarvikkeiden pelastamiseen liittyvän sakon määräämiseksi.”

8 §

(1) Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 76 §:n 1 momentin o kohta seuraavasti:

(Hallituksella on valtuudet)

”*o)* antaa asetuksella elintarvikkeiden pelastamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, lukuun ottamatta niiden elintarvikkeiden määrittämistä, joita on tarjottava ja joita voidaan tarjota elintarvikkeiden pelastamista koskevan tietokannan avulla,”

(2) Lisätään vuoden 2008 lain XLVI 76 §:n 1 momenttiin p kohta seuraavasti:

(Hallituksella on valtuudet)

”*p)* antaa asetuksella säännöt siitä, miten ministerin asetuksella määritettyjä elintarvikkeita, joiden vähimmäissäilyvyysaika on yli 48 tuntia, voidaan pitää kaupan elintarvikkeina alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä.”

(3) Lisätään vuoden 2008 lain XLVI 76 §:ään 3 momentti seuraavasti:

”(3) Ministerillä on valtuudet säätää kauppaministerin suostumuksella annetulla asetuksella seuraavista:
a) tuoteluokat ja tuoteluokkiin sovellettavat muut valintaperusteet sellaisten elintarvikkeiden osalta, jotka kuuluvat näihin luokkiin ja
aa) joita ei saa saattaa markkinoille elintarvikkeena alle 48 tuntia ennen vähimmäissäilyvyysajan päättymistä,
ab) joita olisi tarjottava ja joita voidaan tarjota elintarvikkeiden pelastamista koskevan kannan avulla, ja
b) menetelmä, jolla (ÉMK:n laatimat) ajantasaiset ohjeet elintarvikkeista, joita on tarjottava elintarvikkeiden pelastamista koskevan tietokannan kautta, on julkaistava.”

9 §

Lisätään vuoden 2008 lain XLVI osaan ”*Siirtymäsäännökset*” 76/D ja 76/F § seuraavasti:

”76/D § (1) Tarjoajan ja välittäjän on 15 päivän kuluessa tiettyjen toisiinsa liittyvien säädösten muuttamisesta elintarvikkeiden pelastamisen tehostamiseksi vuonna 2024 annetun

lain ... voimaantulosta haettava rekisteröintiä elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan.

(2) Välittäjä voi rekisteröidä elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan elintarvikkeiden tarjoamista koskevan sopimuksensa, joka on täytynyt tehdä ennen tiettyjen toisiinsa liittyvien säädösten muuttamisesta elintarvikkeiden pelastamisen tehostamiseksi vuonna 2024 annetun lain ... voimaantuloa.

76/E § Tarjoajan on täytettävä 38/H §:n 1 momentin a kohdan mukaiset velvoitteensa ensimmäisen kerran 1 päivänä marraskuuta 2024.

76/F § Tukkukauppaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien on laadittava elintarvikejätteen vähentämistä koskeva suunnitelma ja toimitettava tämä asiakirja ensimmäisen kerran viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2025.”

10 §

Lisätään vuoden 2008 lakiin XLVI 84 § seuraavasti:

”84 § Ehdotetuista 15 §:n 2c–2e momentista on ilmoitettu etukäteen teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9 päivänä syyskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 5–7 artiklan mukaisesti.”

11 §

Muutetaan vuoden 2008 lain XLVI liite tämän lain liitteen 1 mukaisesti.

12 §

Korvataan vuoden 2008 lain XLVI 62 §:n 2 momentissa ilmaisu ”1 momentin a–d kohdassa tarkoitetussa tapauksessa” ilmaisulla ”1 momentin a–d ja h kohdassa tarkoitetussa tapauksessa”.

13 §

Poistetaan vuoden 2008 laista XLVI seuraavat:
a) 38/I §:n 2 momentin c kohta ja
b) 38/I §:n 2 momentin d kohdasta ilmaisu ”ÉMK:lle tai”.

3. Loppusäännös

14 §

Tämä laki tulee voimaan kolmantenakymmenentenäensimmäisenä päivänä sen julkaisemisesta.

15 §

Teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9 päivänä syyskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 5–7 artiklassa säädettyä vaatimusta tämän säädösluonnoksen 2 osan ennakkoon ilmoittamisesta on noudatettu.

Vuoden 2024 lain .... liite 1

1. Lisätään vuoden 2008 lain XLVI liitteeseen uusi 15b kohta seuraavasti:

(Tässä laissa sovelletaan seuraavia määritelmiä:)

”15b. *kirjaaminen elintarvikkeeksi:* sellaisten elintarvikkeiden merkitseminen elintarvikkeiden pelastamista koskevaan tietokantaan, jotka välittäjä sitoutuu jakelemaan;”